

VolkscredietBank

SIRA Cover Memo

Cover memo over de Systematic Integrity Risk Analysis (SIRA) September 2021

Versie	Wijzigingen	Auteur	Datum
0.1	Initiële	Compliance afdeling	7-9-2021
0.2	Wijziging na opmerkingen	Directie	3-12-2021
1.0	Goedgekeurd door Directie	Directie	24-12-21
1.1	Beoordeeld	Risk en Compliance Committee van het Comité van Toezicht	03-03-2022
2.0	Goedgekeurd door Comité van Toezicht	Toezicht	03-03-2022

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Managementsamenvatting	5
Beschrijving van de algehele positie van VCB Bank en haar bankactiviteiten	6
Overzicht van de bancaire activiteiten van VCB Bank	6
Achtergrond van de SIRA Resultaten september 2021	7
Integriteit Risicoprofiel VCB Bank	9
Volgende stappen integriteitsrisicobeheer VCB Bank	9

Inleiding

VCB Bank streeft naar een veilige, gezonde en beheerste bedrijfsvoering in overeenstemming met haar Integriteitsbeleid. Zo is VCB Bank verplicht te beschikken over **een daadwerkelijke Systematische Integriteitsrisico's Analyse**, hierna SIRA genoemd, die minimaal jaarlijks wordt geactualiseerd. VCB Bank zet zich in om zo'n actuele SIRA te allen tijde beschikbaar te hebben, omdat zij een goede risicobeheersing functie wil hebben, die voorkomt dat de bank wordt geconfronteerd met integriteitsrisico's die verwaarloosd of zelfs geheel over het hoofd kunnen worden gezien. De SIRA is een beproefde methode om een integraal overzicht te krijgen van de integriteitsrisico's die de bank loopt en biedt een platform voor het ontwikkelen van beheersmaatregelen die zijn toegesneden op de risicobeoordelingen. Als zodanig is het een essentieel instrument om de strategische doelstellingen van VCB Bank te realiseren. Daarnaast geeft het de zekerheid dat de bank haar rol als poortwachter van de financiële sector naarstig zal vervullen, een algemene doelstelling van de wet die VCB Bank wil ondersteunen.

Voor het structureren van de aanpak van de SIRA heeft VCB Bank een SIRA Methodiek vastgesteld, die integriteitsrisico's opsomt op basis van meerdere scenario's. Deze methodiek is als bijlage toegevoegd.

In deze SIRA "september 2021" heeft VCB Bank haar niet-financiële risicobeheersing naar een hoger niveau getild, door risicoscenario's te definiëren en te focussen op de inherente risico's, *alsof er nog geen beheersmaatregelen waren getroffen*. Daarnaast is gebruik gemaakt van de bevindingen die voortkomen uit de controle op willekeurige cliënt bestanden. Aangezien het bestuur van de VCB Bank uiterlijk in september 2021 een eerste SIRA wilde hebben, lag de focus voor deze SIRA op Witwassen, Terrorismefinanciering, Sancties en Corruptie/Omkoping. Een vernieuwde SIRA, inclusief diepgaande updates voor andere integriteitsrisico's (fraude, belangenverstrengeling, uitbesteding, gegevensbescherming, cybercriminaliteit en sociaal onfatsoenlijk gedrag) is voorzien in september 2022.

In lijn met de SIRA best practices, werd het proces gefaciliteerd door VCB Compliance afdeling, waarbij het initiatief voor het formuleren en beoordelen van risicoscenario's bij de afdelingen Retail en MKB Banking, VCB Bankkantoren, Treasury, Human Resources, IT en de Juridische afdeling ligt. Deze cover memo is bedoeld om een overzicht te geven van het resulterende integriteitsrisico profiel van VCB Bank en de belangrijkste acties voor verdere verbeteringen in het integriteitsrisico beheer.

Managementsamenvatting

De SIRA van september 2021 leidt tot de conclusie dat VCB Bank, als relatief kleine staatsbank, erin is geslaagd een bankbedrijf op te bouwen en in stand te houden dat is gebaseerd op het accepteren van inherent lage en gemiddelde integriteitsrisico's, gemiddelde risico's in het MKB-bankwezen, die door middel van beheersmaatregelen zijn gemitigeerd tot lage risico's. Het huidige integriteitsrisico profiel van de bankactiviteiten van VCB Bank past dus grotendeels binnen de lage integriteit risicobereidheid van de bank.

Op basis van haar strategie heeft VCB Bank vier bedrijfsactiviteiten, namelijk SME Banking (SB), Retail Banking (RB), Treasury en pandjeshuis. De werkzaamheden met betrekking tot rvc brengen de inherente integriteitsrisico's van het medium met zich mee. De inherente integriteitsrisico's met betrekking tot RB zijn laag, terwijl voor Treasury de risico's vooraf lager zijn, aangezien zij alleen zaken doen met andere vergunde bankinstellingen.

De middelgrote inherente integriteitsrisico's die verband houden met de MKB-bankactiviteiten van VCB Bank zijn het gevolg van de focus op zakelijke klanten. Over het algemeen is men zich voldoende bewust van landenrisico's en houdt VCB Bank een uitgebreid overzicht bij van welke landen op basis van verschillende relevante bronnen gerangschikt zijn van HOOG naar LAAG risico. Dit overzicht is toegankelijk voor alle betrokken medewerkers van VCB Bank. Ten slotte is het ook relevant om te vermelden dat een klein deel van de bedrijven van de klanten gerelateerd is aan een sector met een hoog integriteitsrisico, de goud-, houtindustrie en autodealers.

Terwijl het risicoprofiel van VCB Bank grotendeels binnen haar integriteit risicobereidheid valt, zijn er kwetsbaarheden in haar bedrijfsvoering, in de vorm van de afhankelijkheid van een kleine groep belangrijke risico- en compliance mensen met diepgaande kennis van het risicospectrum van de bank. Verder de blootstelling aan klanten die gekwalificeerd zijn als PEP. Dit is een specifiek (hoog) risico voor VCB Bank vanwege de bestuursstructuur in staatseigendom.

De bank heeft een geautomatiseerd transactie bewakingssysteem dat gegevens monitoring, archivering en rapportage biedt. Het systeem automatiseert het klantonderzoek dat vereist is tijdens het openen van een rekening, kent risicoclassificaties toe en ondersteunt de nauwkeurige evaluatie van risico's op basis van bewezen statistieken. Verder heeft het systeem ook de mogelijkheid om bestaande klanten te profileren, peer group analyses uit te voeren etc.

De basis van de risicobeheersingsmaatregelen van VCB Bank ligt in haar KYC-beleid en procedures, die recentelijk zijn geactualiseerd, mede als gevolg van deze SIRA.

De volgende SIRA-update is voorzien in september 2022, waarin dan diepgaande updates zullen worden opgenomen voor de integriteitsrisico's die onderdeel waren van deze SIRA van september 2021.

Beschrijving van de algehele positie van VCB Bank en haar bankactiviteiten

VCB Bank heeft een bankbedrijf ontwikkeld op basis van haar expertise in de Surinaamse markten.

De kern van de bancaire activiteiten van VCB Bank ligt bij particuliere/mkb-klienten. Biedt een scala aan financiële producten en diensten, waaronder spaarrekeningen, termijndeposito's, investeringsfinanciering, verzekeringen, hypotheekleningen en leningen, debetkaarten en oplossingen voor mobiel bankieren.

Terwijl VCB Bank een onafhankelijk gepositioneerde bankinstelling in Suriname is, is het eigendom van de staat in een specifieke bestuursituatie en een toezichtscommissie als toezichtsorgaan.

Overzicht van de bancaire activiteiten van VCB Bank

Afdeling Banking Middelgrote en kleine Ondernemingen

De business van VCB Bank is het **MKB**, het aanbod van de zakelijke producten is beperkt en de producten met een hoger risico, zoals handels financieringsoplossingen, maken momenteel geen deel uit van de portefeuille van de bank.

Het MKB-klientprofiel bestaat uit eenmanszaken, winkeliers als klanten met een laag risico en non-profit organisaties, wisselkantoren en makelaars met een hoog risico die allemaal in Suriname zijn gevestigd.

Bij het faciliteren van haar klanten biedt VCB Bank spaarrekeningen/ leningen aan in verschillende valuta, namelijk de SRD, USD en EURO.

Retail Banking

VCB Bank dient als financieringsbron voor de kredietactiviteiten van VCB Bank. VCB Bank biedt beperkte diensten aan, namelijk girorekeningen, spaarrekeningen, consumentleningen, hypotheekleningen, termijndeposito's, verzekeringen, mobielbankieren en debetkaarten. Deze positie laat weinig ruimte voor malafide transacties en maakt transactiemonitoring vrij eenvoudig.

Treasury-afdeling:

Zoals de meeste banken met internationale activiteiten heeft VCB Bank ook een **Treasury**-afdeling, die verantwoordelijk is voor het beheer van de correspondent relaties met andere financiële instellingen. Er zijn relaties voor het aanhouden van liquiditeitsreserves bij andere banken en voor het faciliteren van de grensoverschrijdende activiteiten van klanten van VCB Bank. Momenteel heeft de afdeling Treasury twee correspondentbankrelaties.

VCB Bank heeft een beleid aangenomen dat geen shell-banken kunnen worden geaccepteerd als correspondent relaties, noch enige andere bank met alleen registratie in offshore-jurisdicties. VCB Bank sluit andere banken uit van het openen van nostro-rekeningen bij VCB Bank en vermijdt daarom het risico om haar bank platform beschikbaar te stellen voor andere banken bij het bedienen van hun klanten.

Pandhuis

Als enige financiële instelling in Suriname beschikt de VCBbank over pandhuizen waar gouden sieraden ter belening kunnen worden aangeboden. Bij het belenen hebben klanten een geldige legitimatiebewijs en hun eigen geel gouden sieraden nodig. Afhankelijk van de taxatiewaarde van het gouden sieraad wordt een leensom overeengekomen. Het pandhuis kan gecategoriseerd worden onder retailbanking.

Achtergrond van de SIRA Resultaten september 2021

Algemeen

- In de loop van de SIRA-oefening van september heeft VCB Bank in wezen een nieuwe set risico scenario's uitgewerkt voor ML, TF, Sancties, Fraude en Corruptie. Het idee erachter was om de SIRA-analyse weer een stap terug te doen, door eerst te focussen op de inherente integriteitsrisico's die gepaard gaan met de bedrijfsstrategie en activiteiten van VCB Bank. De voorgestelde risicoscenario's zijn geïnitieerd door de afdelingen Retail en MKB Banking, Operations, Human Resources, IT en juridische afdelingen waarbij de afdeling compliance aanvullingen voorstelde, de workshops faciliteerde om de risicobeoordeling van de scenario's te bespreken en de bevindingen vastlegde in spreadsheet overzichten per risicocategorie. Deze spreadsheet overzichten vormen de basis voor deze SIRA-covernota en vormen als zodanig een integraal onderdeel van de SIRA september 2021.
- Terwijl deze SIRA te maken heeft met de gebruikelijke risicofactoren (klanten, regio's/jurisdicties, producten/markten en organisatie/medewerkers), er werd expliciet rekening gehouden met enkele bijkomende specifieke risicofactoren, omwille van hun relevantie voor de activiteiten van de VCB Bank .
- Een factor die in het algemeen kan worden beschouwd als tegenwicht voor het inherent hoge witwasrisico van de bedrijfsactiviteiten van VCB Bank, is het feit dat de bank een geselecteerde groep van gerenommeerde Surinaamse bedrijven heeft, waarmee in de meeste gevallen duurzame relaties zijn opgebouwd. Het feit dat de meeste relaties zijn ontstaan als verwijzingen van haar bestaande klanten / staat, vormt ook een risico beperkende factor. Tot dusver heeft VCB Bank geen grote integriteitsincidenten met haar klanten gehad. In de uitzonderlijke gevallen waarin VCB Bank twijfels had die niet konden worden opgehelderd, waren de klanten enthousiast en werden transacties gemeld aan de FIU Suriname.

Witwassen van geld:

VCB Bank loopt inherent middelgrote witwas risico's, met name in haar **MKB-bankactiviteiten** . VCB Bank heeft via haar klanten blootstelling aan de goud-, hout- en auto dealer industrie, wat een inherent hoger risico is.

VCB Bank is zich terdege bewust van deze inherent hogere witwasrisico's en heeft in haar KYC-procedures verankerd dat voordat een transactie wordt gefaciliteerd, alle betrokken partijen worden gescreend en dat er voldoende aandacht wordt besteed aan onderliggende handelsdocumenten, zoals onderliggende contracten, cognossementen enz. In controle van de documenten De medewerkers van VCB Bank zullen op basis van haar marktinzichten alert zijn op mogelijke over- of onderfacturering, of de opgegeven kwaliteit van goud overeenkomt met de werkelijke kwaliteiten en zullen contact opnemen met de klant bij vragen of twijfels.

Bij de conclusie dat een transactie ongebruikelijk is, zal VCB Bank een dergelijke transactie onmiddellijk melden aan de FIU Suriname.

Bij **retailbankieren** is het witwasrisico laag. Klanten zijn Surinaams en de bank biedt wel zicht- en spaarrekeningen aan.

Ten slotte houden correspondentrelaties met andere **financiële instellingen** het risico in van het faciliteren van witwassen. VCB Bank beheerst dit risico door een gedegen controle van al haar correspondentrelaties, waarbij onder meer de FI-afdeling de Wolfsberg-vragenlijst gebruikt om zicht te krijgen op de compliance-normen van haar tegenhangers. VCB Bank biedt geen nostro-rekeningen voor haar correspondentrelaties aan en heeft daarom het risico uitgesloten dat een andere bank het platform van VCB Bank gebruikt voor witwastransacties.

Terrorismedfinanciering:

De procedures van VCB Bank omvatten het onmiddellijk melden aan de FIU in geval van ongebruikelijke transacties, waaronder mogelijk een vermoeden van terrorismedfinanciering. Tot dusver is VCB Bank bij een van haar klanten of andere betrokken partijen nog nooit een positieve hit tegen een van de geldende sanctielijsten tegengekomen.

Sancties & embargo's:

VCB Bank heeft een procedure die voorschrijft hoe 'alerts' die uit de geautomatiseerde naamscreening komen, opgevolgd moet worden. Bij een naammatch wordt een dergelijke alert in eerste instantie beoordeeld door de eerstelijns Retail/MKB (corporate) afdeling en bij conclusie van een positieve hit of twijfel voorgelegd aan de compliance afdeling voor definitieve beoordeling. De procedure voorziet in onmiddellijke melding aan de FIU Suriname in geval van 'true positives'. In het geval van tegoeden van gesanctioneerde personen of entiteiten op rekeningen bij VCB Bank, worden deze gelden onmiddellijk geblokkeerd.

Belastingontduiking / -ontwijking:

VCB Bank loopt een inherent laag risico om blootgesteld te worden aan agressieve belastingstructuren bij het einde van haar klanten, wat kan leiden tot het overtreden van belastingwetten (belastingontduiking) of agressieve belastingplanning (belastingontwijking). Voor de SIRA hebben we ons gericht op de vennootschapsbelasting, aangezien dit de meest gerichte belasting is bij belastingontwijking. Tegelijkertijd is VCB Bank zich ervan bewust dat constructies kunnen worden gebruikt om ook andere belastingen te ontduiken/ontwijken, zoals bronbelasting en onroerendgoedbelasting. VCB Bank heeft geen klanten met een complexe eigendomsstructuur en offshore betrokkenheid.

Corruptie / omkoping:

Uit de SIRA-oefening kan worden afgeleid dat men zich bewust is van het risico dat VCB Bank betrokken raakt bij corruptiezaken die voornamelijk betrekking hebben op haar klanten uit het **MKB**. Medewerkers van VCB Bank vinden het echter moeilijker om grip te krijgen op het corruptierisico, daarom is er binnen de organisatie een Gedragscodebeleid geïmplementeerd. Medewerkers worden jaarlijks verplicht getraind in het herkennen en omgaan met dit risico. Dit is deels te verklaren uit het feit dat de kans kleiner is dat corruptie uit de bankgegevens kan worden opgespoord, waardoor het risico minder 'tastbaar' wordt. VCB Bank heeft daarom geconcludeerd dat het beoordelen van dit risico voor specifieke klanten/transacties een nog meer analytische benadering vereist dan voor het overige integriteitsrisico en nauwer zal worden gecommuniceerd. VCB Bank is zich terdege bewust van het feit dat het bedienen van PEP's leidt tot een hoger inherent omkopingsrisico en daarom voert de bank verbeterde DD op PEP's uit. Zeker als staatsbank.

Integriteit Risicoprofiel VCB Bank

De *integriteitsrisicobereidheid* van VCB Bank is laag, er is geen ruimte voor uitzonderingen (zero tolerance). VCB Bank benadrukt ook haar visie op compliance dat het niet alleen gaat om het naleven van (Surinaamse) wet- en regelgeving, maar ook om het respecteren van de geest van deze regels (afgeleid van internationale standaarden)

Aangezien er sprake is van nultolerantie, kunnen klanten met risico's buiten de risicobereidheid van VCB Bank, zijn niet aan boord.

Cultuur en gedrag

VCB Bank heeft vanaf haar oorsprong altijd vastgehouden aan een voorzichtige bankstrategie en kan verwijzen naar resultaten die beter presteren dan die van zijn concurrenten, bijvoorbeeld in de zin van afwezigheid van oninbare leningen en de hoge mate van onderpand voor uitstaande leningen. Deze prudente bankaanpak zit goed verankerd in de medewerkers van de bank. De check & balances zijn goed ondergebracht bij de governance, die is gebaseerd op het three lines of defence-model. Een risico dat nader onderzoek behoeft, zijn de 10 vestigingen verspreid over het land. Het monitoren en controleren van de bedrijfsvoering in de vestigingen vereist strikte procedures.

Het management hecht veel waarde aan het bevorderen van een gezonde bedrijfscultuur bij VCB Bank.

Het beoordelen van de cultuur van de bank is geen onderdeel geweest van deze SIRA-oefening. Wat kan worden bevestigd is dat alle afdelingen op een constructieve en openhartige manier hebben bijgedragen aan de SIRA en vertrouwen hebben gegeven in de toereikendheid van de SIRA-bevindingen en de maatregelen die daarop zijn gebaseerd.

Volgende stappen integriteitsrisicobeheer VCB Bank

- Verdere ontwikkeling van de mitigerende acties om het inherente hoge risico van het faciliteren van de goud- en houtsector te verlagen.
- Verdere aanscherping van de risicobereidheid van VCB Bank in het eerste kwartaal van 2022 van de gang van
- Verdere ontwikkeling van eisen en procedures voor het bewaken en beheerszaken in de vestigingen.

Overeengekomen en ondertekend in tweevoud te Paramaribo op.....

Roy Soechit
Chief Executive Officer